

KONFERENCJA POD HASŁEM „GRANICE W BADANIACH PASOŻYTNICTWA”

Definicja pasożytnictwa jest jednym z trudniejszych do sformułowania pojęć w parazytologii. Profesor Michajłow (Pasożytnictwo a ewolucja, 1960), podając przegląd dotychczasowych prób określenia tego zjawiska, podkreśla, że występujące w nich pewne braki wynikają przede wszystkim z trudności w ustaleniu ostrych granic pasożytnictwa. Zagadnienie to jednak stale frapuje parazytologów i biologów, w konsekwencji czego ciągle pojawiają się nowe definicje i nowe dyskusje, mające doprowadzić do bliższego sprecyzowania pojęcia pasożytnictwa. Ponieważ chodzi tu o pojęcie bardzo ogólne, spotykamy się często z rozważaniami zbyt spekulatywnymi, w których brak dostatecznych materiałów faktycznych zastępuje się hipotezami.

Na tym tle bardzo interesująca wydaje się inicjatywa grupy parazytologów amerykańskich, którzy organizują serię konferencji dyskusyjnych pod ogólnym hasłem „Granice w badaniach pasożytnictwa”. Założeniem organizatorów jest bliższe sprecyzowanie pojęcia pasożytnictwa drogą przedyskutowania konkretnych wyników badań dotychczasowych.

Pierwsza seria konferencji na ten temat nosi tytuł: „Reakcje komórkowe i humoralne przy schistozomozie”. Zorganizowano ją w kwietniu 1961 r. w Laboratory of Parasitology, Department of Zoology, Howard University Washington. Przewodniczył prof. D. R. Lincicome, który podaje szczegółowe sprawozdanie z konferencji w *Experimental Parasitology*, 12, 3, 1962.

Obok interesującej problematyki konferencji na uwagę zasługuje i sama forma jej organizacji. W ramach konferencji odbyły się trzy zebrania wyłącznie dyskusyjne, na których nie wygłaszano żadnych referatów. Komitet organizacyjny przygotował jedynie uprzednio serię pytań

wywoławczych do dyskusji. Pytania te rozesłano przyszłym uczestnikom konferencji oraz innym osobom zainteresowanym. Cały temat podzielono na cztery grupy zagadnień:

A. Reakcje komórkowe żywiciela na schistozomy

1. Jakie są dowody reakcji obronnych żywiciela przeciw schistozomom? jajom? robakom dorosłym? Co wywołuje reakcje komórkowe?
2. Czy przy badaniu podstaw komórkowej reakcji immunologicznej na schistozomozę stosowane są hodowle narządów?
3. Czy możliwe jest zwiększenie lub kierowanie reakcjami komórkowymi dla zmiany ich efektywności?

B. Reakcje humoralne: antygeny schistozomowe

4. Jakie znaczenie antygenowe ma pokrycie ciała cercarii? jaj (miracidium)? robaków dorosłych (wydzielin oraz wydaliny)?
5. Czy istnieją wskaźniki występowania pojedynczych lub złożonych antygenów w tych substancjach?
6. Jakie testy zapewniają badania antygenów schistozomowych?

C. Reakcje humoralne: przeciwciała schistozomowe

7. Jaki jest stosunek między przeciwciałami i antygenami schistozomowymi?
8. Czy przeciwciała schistozomowe są pojedyncze, złożone, wzajemnie powiązane, specyficzne dla określonego stadium, ochronne lub katalityczne?
9. Jaki jest stosunek naszych pomiarów przeciwciał do ich pochodzenia i budowy?

10. Czy hodowla schistozom *in vitro* może mieć duże znaczenie?

D. Odporność naturalna na schistozomy

11. Czy istnieje metoda określenia z góry odporności naturalnej?
12. Czy częściowa odporność żywiciela wpływa na intensywność inwazji?, jak można zmierzyć adekwatnie intensywność inwazji?
13. Jaka jest podstawa fizjologiczna selektywności żywicieli? Czy odporność naturalna i selektywność żywicieli związane są z ich fizjologią?

Przygotowane w powyższy sposób pytania dyskusyjne w toku konferencji uległy pewnym zmianom. Każde pytanie zostało zawężone do jednego konkretnego tematu, a zarazem liczba pytań wzrosła niemal trzykrotnie.

Przy tak przyjętej formie konferencji przebieg dyskusji ma właściwie charakter odpowiedzi czy wyjaśnień udzielanych przez uczestników głównie w oparciu o wyniki własnych badań oraz na podstawie szeroko cytowanych danych z literatury.

W krótkim omówieniu trudno podawać merytoryczną stronę poszczególnych wypowiedzi. Szczegółowe sprawozdanie, zamieszczone przez prof. Lincicome w *Experimental Parasitology*, nie zawiera żadnych podsumowań czy wniosków ani przy poszczególnych zagadnieniach, ani w zakończeniu całej I serii sympozjów. Należy przypuszczać, że wnioski ogólne związane z głównym tematem będą wyciągane po przeprowadzeniu dalszych sympozjów z tej dziedziny, aczkolwiek wystąpi tu nie-

